

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za povijest umjetnosti				akad. god.	2025./2026.	
Naziv kolegija	Umjetnost renesanse 1, PUJ 403				ECTS	7	
Naziv studija	Preddiplomski jednopredmetni sveučilišni studij povijesti umjetnosti						
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☐ 1.		☐ 2.		☒ 3.		☐ 4.
Semestar	☐ zimski ☐ ljetni		☐ I.		☐ II.		☐ III.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije
Opterećenje	☐ P 30		☐ S 30		☐ V		☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Dvorana 113, terenska nastava Ponedjeljom 14-17				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski
Početak nastave	23. 2. 2026.				Završetak nastave		5. 6. 2026.
Preduvjeti za upis							
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Laris Borić						
E-mail	lboric@unizd.hr				Konzultacije	- Ponedjeljkom 13-14 - e-konzultacije na MS Teams platformi, chat po potrebi	
Izvođač kolegija							
E-mail					Konzultacije		
Suradnici na kolegiju	Nikola Zmijarević, mag. hist. art.						
E-mail	nzmijarev@gmail.com				Consultation hours	četvrtkom 11-12	
Suradnici na kolegiju							
E-mail					Konzultacije		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu
	☐ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad
Ishodi učenja kolegija	- moći identificirati temeljne karakteristike stila verbalizirajući zaključke na temelju analize likovnog materijala - kritički čitati i tumačiti propisanu literaturu - uspješno analizirati i kritički prosuđivati arhitektonska i djela likovne kulture rane renesanse uz primjenu znanja i vještina stečenih na prethodnim semestrima studija - moći objasniti i kontekstualizirati zadane arhitektonske i likovne fenomene rane renesanse kombinirajući neke od klasičnih ali i suvremenih metodoloških alata povijesti umjetnosti - moći samostalno pripremiti odabranu temu seminarskoga rada, koristeći unaprijed određenu kombinaciju standardnih i suvremenih metodologija, te je naposljetku jasno prezentirati - kritički definirati kontekst nastanka umjetničkih djela i pojava te prepoznati i provesti analogije, sličnosti i razlike među likovnim fenomenima i uklopiti ih u određeni vremenski, društveni i kulturni kontekst						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	7. orijentirati se u kontekstu sadržaja, metoda i terminologije srodnih disciplina na jednostavnijoj razini (povijest, arheologija, etnologija, kulturna antropologija, komparativna književnost, estetika, filologija i dr.)															
	8. razviti i demonstrirati visoku predanost i etički pristup u profesionalnom djelovanju															
Ishodi učenja na razini programa	1. naučiti identificirati temeljne karakteristike stila u djelima likovnih umjetnosti i arhitekture pojedinog stilskeg razdoblja 2. analizirati i kritički interpretirati određeni likovni ili arhitektonski fenomen ili djelo, a zaključke jasno izvesti primjenom osnovnih postulata povijesno - umjetničke metodologije i klasifikacije 3. steći vještine prepoznavanja, analiziranja i interpretiranja određenih likovnih ili arhitektonskih fenomena ili djela te primijeniti stečeno znanje u rješavanju istraživačkih problema u stručnim radovima odgovarajuće složenosti 4. klasificirati osnovne sadržaje u jasne opisne kategorije relevantne za povijest arhitekture i likovnih umjetnosti, a potom je zorno prezentirati															
Načini praćenja studenata	<table border="1"> <tr> <td>☒ pohađanje nastave</td><td>☐ priprema za nastavu</td><td>☐ domaće zadaće</td><td>☒ kontinuirana evaluacija</td><td>☐ istraživanje</td></tr> <tr> <td>☐ praktični rad</td><td>☐ eksperimentalni rad</td><td>☐ izlaganje</td><td>☐ projekt</td><td>☒ seminar</td></tr> <tr> <td>☒ kolokvij(i)</td><td>☒ pismeni ispit</td><td>☒ usmeni ispit</td><td colspan="2">☐ ostalo:</td></tr> </table>	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje												
☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar												
☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:													
Uvjeti pristupanja ispitu	Uvjet za pristup ispitu je stjecanje prava na potpis koji se stječe pozitivno ocijenjenim pismenim tekstom seminarskog rada i usmenog izlaganja te urednim pohađanjem nastave prema pravilniku Odjela.															
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok ☒ ljetni ispitni rok ☒ jesenski ispitni rok															
Termini ispitnih rokova																
Opis kolegija	Ciljevi kolegija su postizanje jasnoga uvida i razumijevanja likovnih odlika, stilskih struktura i transformacija arhitekture i likovnih umjetnosti na tlu Europe, napose italskih prostora tijekom 15. st. te stjecanje vještine kritičkoga sagledavanja ključnih oblikovnih fenomena uz prepoznavanje i mogućnost interpretacije važnijih likovnih i arhitektonskih pojava iz vremena i prostora kojim se kolegij bavi															
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	ARHITEKTURA 15. STOLJEĆA U SREDIŠTIMA HUMANISTIČKE KULTURE • Firentinska ranorenesansna arhitektura: Filippo Brunelleschi, Michelozzo di Bartolomeo, Leon Battista Alberti, • firentinske palače 15. st. • važnije arhitektonske i urbanističke zamisli 15. st. u ostalim središtima humanističke kulture: Renovatio urbis u Rimu (stambena i sakralna arhitektura); Urbino (Vojvodska palača); Venecija (sakralna, stambena i javna arhitektura Pietra Lombarda i Maura Codussija); Lombardija (Filarete, Bramanteova milanska faza); Napulj (Aragonski slavoluk) • Protorenesansni i ranorenesansni elementi u ostalim dijelovima Europe: Flandrija, Njemačka, Francuska, Španjolska i Portugal SKULPTURA QUATTROCENTA NA TLU DANAŠNJE ITALIJE • Pope-Hennessyjeva definicija renesansne skulpture kroz odnos forme i sadržaja • Svjetonazorski i društveni obrasci otisnuti u skulptorskim fenomenima rane renesanse • Formacija i razvoj renesansne skulpture u Toscani 15. st.: Donatello, Lorenzo Ghiberti, Nanni di Banco, Jacopo della Quercia; • sweet style (Luca i Andrea della Robbia, Antonio i Bernardo Rossellino, Desiderio da Settignano, Mino da Fiesole); • Medaljerstvo (Pisanello, Bertoldo di Giovanni); • Andrea Verrochio, Antonio i Piero Pollaiuolo, i skulptura kraja Quattrocenta u Firenci • Širenje stila i varijacije po Italiji i drugdje • Rim (Mino da Fiesole, Andrea Bregno, Ivan Duknović u Rimu i na dvoru Matijaša Korvina); • Marche i Umbria (Agostino di Duccio);															

	• Lacij, Napulj i Sicilija (Frane Laurana, Silvestro dell'Aquila), • Emilija Romagna (Nicolo dell'Arca, Guido Mazzoni); Lombardija (Cristoforo Solari, Il Bambaia); • mala brončana skulptura (Il Riccio, Antico) • ranorenesansna skulptura Venecije: Andrea Rizzo, Pietro, Tullio i Antonio Lombardo SLIKARSTVO 15. STOLJEĆA NA TLU ITALIJE • ikonografske i formalne karakteristike ranorenesansnog slikarstva na tlu Italije; naručiteljski obrasci i pojavni oblici • Beckova podjela po generacijama i tendencijama. • Prva generacija: • monumentalna struja (Masaccio, fra Filippo Lippi, Domenico Veneziano, Piero della Francesca, Andrea del Castagno); • lirska struja (fra Angelico, Paolo Uccello, Francesco Squarcone, Jacopo Bellini, Antonio i Bartolomeo Vivarini, Sassetta, Il Vecchietta). • Druga generacija: • monumentalna struja (Andrea Mantegna, Giovanni Bellini, Antonello da Messina, Antonio Pollaiuolo, Domenico Ghirlandaio, Luca Signorelli); • lirska struja (Andrea Verrochio, Sandro Botticelli, Filippino Lippi, Pietro Perugino, Pinturicchio, Carlo i Vittore Crivelli, Gentile Bellini, Vittore Carpaccio) SLIKARSTVO 15. STOLJEĆA DRUGDJE U EUROPI a. Flamansko slikarstvo 15. st. i problemi stilske kategorizacije (Robert Campin, Jan van Eyck, Rogier van der Weyden, Dirk Bouts, Hugo van der Goes, Hans Memling); b. odnos kasnogotičkog i protorenesansnog u slikarstvu 15. st. na području današnje Francuske (Jean Fouquet, Enguerrand Quarton); Njemačke (Duerer, Martin Schongauer, Stefan Lochner, Konrad Witz, Michael Pacher, Hans Holbein St.)
Obvezna literatura	• L. H. Heydenreich: Architecture in Italy, 1400-1500, Yale University Press, 1996., str. 1-150); • James H. Beck: Italian Renaissance Painting, Koeln, 1996., str. 70-339 • J. C. Frere: Early Flemish Painting, Paris, 2006., str. 26-55, 74-101, 118-168. • J. Pope-Hennessy: An Introduction to Italian Sculpture, vol. 1: Italian Gothic Sculpture, (str. 147-206, 260-272); vol. 2: Italian Renaissance Sculpture, (str. 1-444) • P. i L. Murray: The Art of the Renaissance, London, 1963., (str. 1-266).
Dodatna literatura	Povijesno-umjetničke sinteze, pregledi, kulturološke studije: J. Burckhardt: Kultura renesanse u Italiji, Zagreb, 1997; A. Chastel: I centri del Rinascimento: arte italiana 1450-1500, Milano, 1877; M. Levey: Early renaissance, London 1967; J. T. Paoletti, G. M. Radke: Art in the Renaissance Italy, NY, 1995; J. Snyder: Northern Renaissance Art: painting, sculpture, the graphic arts from 1350 do 1575; 1985; Arhitektura: L.H. Heydenreich: Architecture in Italy, 1400-1500, Yale University Press, 1996, (1-150); N. Pevsner: An outline of European architecture, London 1972, (174-237); R. Wittkover: Architectural Principles in the Age of Humanism, Chicheseter, 1998.; Vitruvije: Deset knjiga o arhitekturi, Zagreb 1999.; Skulptura: J. Pope-Hennessy: An Introduction to Italian Sculpture, vol. 1: Italian Gothic Sculpture, (147-206, 260-272); vol. 2: Italian Renaissance Sculpture, (1-444); I Lombardo: Architettura e scultura a Venezia tra '400 e '500, (ur. A. Guerra, M. Morresi, R. Schofield), Venezia, 2006; Ch. Avery: Florentine Renaissance Sculpture, London, 1981; Slikarstvo: R. H. Fuchs: Dutch Painting, London, 1996, 9-36; Monografije slikara 15. st. iz serije Classici dell'arte izdavača Rizzoli; J. Stear: Venetian painting, London 1995; L. Castelfranchi Vegas: Italia e Flandria nella pittura de Quattrocento, Milano 1983; F. Antal: Die Florentinische Malerei, Berlin 1958.; P. Hills: Venetian colour, New Haven 1999.; Roberta Olson: Italian Renaissance Sculpture, Thames & Hudson, 1992. Monografije, znanstveni i stručni članci i rasprave u stranoj i domaćoj periodici.
Mrežni izvori	https://www.google.com/culturalinstitute/beta/u/0 http://members.efn.org/~acd/vite/VasariLives.html; www.thais.it; www.jstor.org, www.wga.hu,

	http://www.metmuseum.org/learn/for-college-students , http://www.nationalgallery.org.uk/ , https://www.museodelprado.es/en/ , http://www.louvre.fr/en , http://www.polomuseale.firenze.it/ , http://galleriaborghese.beniculturali.it/index.php?it/23/capolavori ; službene stranice muzeja i galerija					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarski rad	☒ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	npr. 50% kolokvij, 50% završni ispit					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	do 60%	% nedovoljan (1)				
	60–70%	% dovoljan (2)				
	70–80%	% dobar (3)				
	80–90%	% vrlo dobar (4)				
	iznad 90%	% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: – razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; – razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi MS Teams sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi.					